

Terje Osmundsen

Statsministerens personlige sekretær

P R E S S E M E L D I N G

Sperrefrist:1.3.83 kl.1400

UTDRAG AV FOREDRAG PÅ 20-ÅRSJUBILEUM FOR "UNGDOMSPSYKIATRISK
KLINIKK, STATENS SENTER FOR BARNE- OG UNGDOMSPSYKIATRI"

- Hva angår den offentlige innsats vil året 1983 inngå i historien som "Ungdommens år". Aldri har noen regjering satset så store ressurser nettopp på å bedre ungdommens situasjon som den nåværende. Vi har fått handlingsplan mot narkotika, og aksjon for bedre storbymiljøer. Lærlingestøtten er foreslått fordoblet, og det er foreslått ekstrabevilgninger til flere tusen nye elevplasser. Rammen for de såkalte etableringslån er økt dramatisk, samtidig som den allerede forsterkede innsatsen for det generelle barne- og ungdomsarbeid er videreført. Vi har lagt frem stortingsmeldinger om ungdomspolitikken og barne- og ungdomsvernet, og vi har fått stillinger som narkotika-koordinator og ungdomspolitisk rådgiver.
- Nye "ungdomsinitiativ" vil også komme i tiden fremover. I den forestående sysselsettingsmeldingen vil det bli foreslått en nyordning med praktikantplasser for ungdom, samt flere enkelt-arbeidsplasser for ungdom. Videre vil det i forbindelse med statsbudsjettet for 1984 bli tatt konkrete initiativ for å gjennomføre og følge opp den samordning av ungdomspolitikken som blir varslet i ungdomsmeldingen.
- Et gjennomgangstema i regjeringens ungdomspolitikk er å stimulere til meningsfylt deltakelse, ansvar og utfordringer for de unge. Altfor lenge har vi vært opptatt av å fjerne de "vanskelighetene" ungdommen møter, og redusere deres ansvar og forpliktelser i samfunnet. Dette har ofte medført passivisering, rotløshet og fattige ungdomsmiljøer. Vi mener at den beste, forebyggende ungdomspolitikk vil være å gi den enkelte en følelse av

tilhørighet og å være "til nytte" i samfunnet, og at det fra skolen, lokalsamfunnet, arbeidslivet og familien stilles krav om innsats og ansvar. Regjeringens skolepolitikk arbeidsmarkedspolitik og fritidspolitik tar nettopp sikte på dette.

- På dette grunnlag må vi også være villige til å fjerne noe av den "overbeskyttelse" som tidligere tider har skapt. Regjeringen vil bl.a. i vår fremlegge forslag om å oppheve enkelte bestemmelser i arbeidsmiljøloven som i dag hindrer unge i å få arbeid. Likeledes må vi åpent diskutere om ikke dagens lønnsnivå for ufaglærte, uerfarne yngre arbeidstakere i praksis medfører økt ungdomsledighet. Kan det tenkes at relativt lavere ungdomslønninger vil gi flere arbeidsplasser for unge?
- Men den økte offentlige innsats for å bedre ungdommens situasjon som Regjeringen har lagt opp til, kan ikke alene løse ungdommens problemer. Jeg vil derfor understreke at det i dag er viktigere enn noengang å mobilisere enkeltmennesket og nærmiljøene i det forebyggende ungdomsarbeid. Vi må ikke risikere at den økte offentlige innsats fører til at enkeltindivider, lokalmiljø og frivillige organisasjoner reduserer sitt ansvar. Poenget må tvert om være å stimulere til økt innsats og aktivitet fra den enkelte og frivillige grupper.
- Det pågår for tiden en debatt om de individuelle normers og verdiers betydning for problemer av helsemessig, sosiale og annen karakter. Det fremgår av regjeringens aktive innsats på dette området at vi mener at de samfunnsmessige forhold og offentlige tilbud er av stor betydning for å møte slike problemer. Men jeg vil gjerne få si meg enig i de som har hevdet at man i en ensidig fokusering på samfunnsmessige årsaker til aktuelle problemer har neglisjert betydningen av verdier, normer og enkeltmenneskets ansvar for sin atferd og sine handlinger.

På denne bakgrunn fremstår mobilisering av ansvar og

stimulering av verdimesig og etisk engasjement som en overordnet oppgave for ungdomspolitikken. I vår tid fremstår det som særlig viktig å utvikle holdninger til verdimesige og etiske spørsmål i samfunnet. Den økte materielle velstand, pluralisme og valgfrihet som samfunnsutvikling bl.a. har medført, stiller store krav til debatt om slike grunnleggende spørsmål.

Regjeringen vil derfor føre en ungdomspolitik som stimulerer til aktivt verdivalg og etisk og livssynsmessig engasjement blant de unge. Den kristne kulturarv og humanistisk menneskesyn og etikk har gjennom generasjoner vært med på å prege samfunnsutviklingen. Regjeringen ser det som en stor oppgave å verne og videreformidle de verdier som har formet samfunnet og vår nasjonale kultur.

Tilhørighet, trygghet og videreføring av verdier er særlig viktig i oppvekstarene. Det er ikke først og fremst det offentlige som skal sørge for dette. Men de offentlige organer må bidra til at de verdier som skaper et godt og meningsfylt oppvekstmiljø får livskraft og utviklingsmuligheter.